

Arbejdsministeren (Bundvad): Herved tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om erhvervsvejledning.

Idet jeg med hensyn til de betragtninger, der ligger til grund for de enkelte bestemmelser i lovforslaget, henviser til de til lovforslaget knyttede bemærkninger, vil jeg gerne omtale nogle af de hovedsynspunkter, som forslaget er baseret på.

I erhvervsvejledningsloven af 1953 blev det bestemt, at loven skulle optages til revision senest i den ordinære rigsdagssamling 1956-57.

En landsomfattende erhvervsvejledning blev imidlertid først ført ud i livet pr. 1. oktober 1955, og under hensyn hertil er lovens revision senest ved lov nr. 132 af 14. maj 1958 udsat til indeværende folketingsssamling.

Når lovens gyldighedsperiode er tidsbegrænset, skyldes det, at der ved lovens gennemførelse herskede nogen usikkerhed over for erhvervsvejledningen som opgave for det offentlige og om formerne for arbejdets tilrettelæggelse. Man ønskede derfor at indhøste erfaringer om erhvervsvejledningens virke i praksis.

Som det er det høje ting bekendt, har spørgsmålet om tilgangen til arbejdsmarkedet, herunder ikke mindst ungdommens indførelse i arbejdslivet, det være sig ved umiddelbar placering i arbejde eller ved valg af uddannelse, i de senere år været genstand for stadig stigende interesse hos arbejdsmarkedets parter, hos skole- og uddannelsesvæsen i videste forstand og fra det offentliges side.

De talmæssige oplysninger om erhvervsvejledningen ved de offentlige arbejdsanvisningskontorer, hvorom jeg tillader mig at henvise til den som bilag til lovforslaget vedføjede oversigt, viser da også en fortsat stigende anvendelse af erhvervsvejledningens bistand.

Erhvervsvejledningens opgave ved ungdommens valg af uddannelse og erhverv er da også anerkendt ved dette høje tings vedtagelse af de bestemmelser i skolelovene af 1958, som pålægger såvel folkeskolen som gymnasieskolen at give erhvervsorientering som led i skolens undervisning; i 1960 blev erhvervsorienteringen som bekendt også indført i ungdomsskoleloven.

Ved den almene orientering om arbejds-

livet i videste forstand, som kan gives som led i skolens undervisning, forberedes den individuelle erhvervsvejledning, som den offentlige arbejdsanvisning på grundlag af sin meget nære tilknytning til arbejdslivet kan give de unge, når tidspunktet for valget af uddannelse eller erhverv melder sig ved udgangen af skolen. Hertil kommer de betydningsfulde opgaver over for de voksne aldersgrupper, der på grund af arbejdsmarkedets skiftende behov får brug for bistand ved valg af nyt erhverv, ny uddannelse eller supplerende uddannelse.

Det siger imidlertid sig selv, at det er en afgørende forudsætning for, at erhvervsvejledningen kan nå sit mål, at det erhvervsvejledende arbejde, der udføres på de forskellige stadier — af skolen, af erhvervsvejledningen ved den offentlige arbejdsanvisning eller af andre instanser — udføres efter de samme principper og i det snævrere mulige samarbejde, således at arbejdet i skolen kan drage nytte af den viden, som den offentlige arbejdsanvisning har om arbejdslivet, og at omvendt den offentlige arbejdsanvisning kan nyde godt af skolens pædagogiske indsigt ved sit videre arbejde med de unge, der er udgået af skolen. Lige så væsentligt er det, at erhvervsvejledningsarbejdet kan udvikles i snævrere kontakt med arbejdsmarkedets parter, som i de senere år har taget et arbejde op med sigte på ungdommens indpasning i arbejdslivet.

Det er derfor et hovedformål med det foreliggende lovforslag at skabe et grundlag for koordinering af de forskellige kræfter, der medvirker i erhvervsvejledningsarbejdet, eller hvis virke på forskellig måde har betydning for erhvervsvejledningens arbejde, i første række erhvervsvejledningen ved den offentlige arbejdsanvisning og skolen, men også f. eks. de myndigheder, der har ansvaret for den tekniske og merkantile undervisning, og ikke mindst arbejdslivets forskellige organisationer. Jeg henviser herved til bestemmelsen i lovforslagets § 2 om et erhvervsvejledningsråd og bemærkningerne til denne bestemmelse om de samarbejdsopgaver, der foreslås henlagt til rådet, og om baggrunden for den foreslåede sammensætning af rådet.

Jeg vil herved gerne pege på, at det med de opgaver, der foreslås tillagt rådet, er forudsat, at der fra rådets side gøres en

[Arbejdsministeren.]

indsats til fremme af samarbejdet ikke blot centralt, men også lokalt. I denne forbindelse vil jeg også gerne pege på bestemmelsen i forslaget § 3, stk. 1, hvorefter de offentlige arbejdsanvisningskontorer hver inden for sit område står til rådighed med bistand ved tilrettelægning og gennemførelse af erhvervsorientering, herunder den erhvervsorientering, som skal finde sted som led i skolens undervisning. Der tænkes her ved bl. a. på sådanne opgaver som fremskaffelse af oplysningsmateriale, film og billedbånd og f. eks. bistand ved tilrettelæggelse af virksomhedsbesøg og erhvervspraktik.

I forbindelse hermed vil jeg gerne i kortshed knytte nogle bemærkninger til de bestemmelser om erhvervsvejledernes ansættelses- og uddannelsesforhold, der findes i henholdsvis lovforslagets § 3, stk. 2, og § 5, stk. 2. De nuværende erhvervsvejledere er for langt de flestes vedkommende ansat på deltid — hovedsagelig deltidsansatte lærere. Den udvikling, som erhvervsvejledningsarbejdet har gennemløbet siden erhvervsvejledningslovens vedtagelse i rigsdagssamlingen 1952-53, har nødvendiggjort, at der ved nogle arbejdsanvisningskontorer har måttet ansættes flere deltids erhvervsvejledere for at klare arbejdsopgaverne. Når hertil kommer, at der må ventes et stigende behov for erhvervsvejledning, vil den nuværende ordning med deltidsansatte erhvervsvejledere ikke være fyldestgørende i det lange løb. Som anført i bemærkningerne til lovforslagets § 3 bygger forslaget da også på den forudsætning, at den hidtidige ordning afløses af en ordning med overvejende heltidsansatte erhvervsvejledere. Herved opnås bedre mulighed for at tilrettelægge en mere systematisk uddannelse af erhvervsvejlederne og derved også større mulighed for at knytte egnede folk, f. eks. fra det praktiske erhvervsliv, til erhvervsvejledningen. Det siger sig selv, at overgangen til en ordning med overvejende heltidsansatte bør gennemføres gradvis, afpasset efter det lokale behov og med tilbørlig hensyntagen til de medarbejdere, hvis arbejde erhvervsvejledningen ved den offentlige arbejdsanvisning nu i en årrække har draget nytte af.

Endelig vil jeg gerne fremhæve, at det foreliggende lovforslag, således som det

også vil være fremgået af det allerede anførte, i sin helhed må ses som en umiddelbar videreførelse af 1953-loven med en tilpasning til den ændring i forudsætningerne, som har fundet sted ved gennemførelsen af bestemmelserne om erhvervsorientering i skolelovene af 1958, og med sigte på en intensivning af erhvervsvejledningsarbejdet, således som de øgede krav om en rigtig indpasning af arbejdskraften på arbejdslivets forskellige felter kræver det.

Arbejdsministeriet regner med, at den nødvendige udbygning af den offentlige arbejdsanvisnings virksomhed med erhvervsvejledning kvantitativt såvel som kvalitativt vil medføre en merudgift for statskassen på ca. 700 000 kr. årlig i de nærmest kommende år.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Jeg skal endvidere tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om fremme af udbyttedeling og oprettelse af sociale fonde*.

Den foreslåede lovændring går ganske kort ud på, at bestemmelsen om lovens revision i folketingsåret 1960-61 udgår, således at loven forbliver gældende uden indholdsmæssige ændringer, indtil der måtte blive taget initiativ til en revision.

Loven blev gennemført i 1957 med det formål at fremme samarbejdet og den fælles økonomiske interesse mellem virksomhedernes ledelse og medarbejderne. Den bygger på frivillighedens grund, idet statens indsats efter loven alene består i at lette og opmuntre til gennemførelse af frivillige ordninger gennem et nævn — udbyttedelingsnævnet — der skal virke for indførelse af udbyttedelingsordninger i forbindelse med oprettelse af sociale fonde eller udvidelse af bestående ordninger. Nævnet skal således virke som et oplysende og vejledende organ, ligesom det skal opfordre virksomhederne til gennemførelse af sådanne ordninger og bistå dem ved disses gennemførelse.

Udbyttedelingsordninger og sociale fonde, som vi kender dem her i landet, er kendetegnet ved, at virksomheder, der har økonomiske muligheder derfor, yder deres medarbejdere mere, end virksomheden er forpligtet til gennem kollektive overenskom-